

Kvittering på innsendt hørings svar på Høring – forslag til endringer i tvisteloven mv. – ankesiling, rettsmekling mv.

Høringens saksnummer: 20/4753 ES KMW/SBT/bj

Høring: Høring – forslag til endringer i tvisteloven mv. – ankesiling, rettsmekling mv.

Levert: 05.01.2021 15:17:48

Svar type:

Jeg svarte som: Annen offentlig etat

Avsender: ØKOKRIM

Kontaktperson: Geir Kjetil Finneide

Kontakt e-post: geir.kjetil.finneide@politiet.no

Det vises til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev 7. oktober 2020.

ØKOKRIM begrenser seg til å kommentere forslagene nevnt i høringsnotatets pkt. 4 og pkt. 10.

Vedr. pkt. 4.4.1 Interne dokumenter i straffesaker

ØKOKRIM støtter forslaget om interne straffesaksnotater unntas fra bevisplikten etter tvisteloven.

Som departementet påpeker i høringsnotatet er det grunn til å anta at den straffeprosessuelle begrensning i innsynsretten for interne straffesaksdokumenter bidrar til kvalitet i etterforskningen og dermed til mistenktes rettssikkerhet. Det er grunn til å understreke at bruk av interne notater i etterforsknings- og påtalefasen er svært viktig, ikke minst i store og kompliserte straffesaker. Det bidrar til grundige vurderinger, og er av stor betydning for å sikre en objektiv og kvalitativt god etterforsknings- og påtaleprosess.

Som fremholdt i Prop. 147 L (2012–2013) s. 46 vil en mulighet for innsyn i politiets og påtalemyndighetens interne dokumenter kunne føre til mindre åpenhet i de vurderinger som gjøres, for eksempel ved at påtalemyndigheten vil være forsiktig med å uttrykke tvil om bevisene, eller være tilbakeholden med å foreta inngående vurderinger skriftlig. At politi og påtalemyndighet fritt kan innta alle relevante vurderinger i interne dokumenter uten frykt for at dette vil problematiseres i ettertid, er vesentlig for å sikre en kvalitativ god prosess.

ØKOKRIM slutter seg til departementets vurdering om at systembetragtninger taler for at interne straffesaksopplysninger også unntas fra bevisplikten etter tvisteloven. Det gir harmoni i regelverket at muligheten for å verne slike opplysninger fra innsyn er den samme etter både straffeprosessloven og tvisteloven.

ØKOKRIM støtter forslaget om at endringen rent lovteknisk kan skje ved at tvisteloven § 21-5 tilføyes et *annet punktum* som lyder slik: "Plikten etter første punktum gjelder heller ikke for interne dokumenter i straffesaker."

Vedr. pkt. 4.4.2 Tilgang til andre opplysninger som faller utenfor innsyn i straffesaker

I høringsnotatets pkt. 4.4.2 reiser departementet spørsmålet om det i kjølvannet av Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse HR-2017-1872-U er behov for lovendringer med sikte på å beskytte opplysninger som faller utenfor innsyn i straffesaker, slik som for eksempel opplysninger knyttet til forebyggende virksomhet, opplysninger fra kilder og informanter mv. Departementet gir uttrykk for at det som følge av ankeutvalgets kjennelse, kan se ut til "at opplysninger som i utgangspunktet er omfattet av politiets taushetsplikt, likevel vil kunne kreves fremlagt i en sivil sak, fordi unntaket i politiregisterloven § 30 innebærer at bevisforbudet om opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt i tvisteloven § 22-3 ikke kommer til anvendelse."

ØKOKRIM gir sin tilslutning til forslaget nevnt i høringsnotatets pkt. 4.4.2 om at politiregisterloven § 30 første ledd tilføyes et *annet punktum* som lyder slik: *Første ledd gjelder ikke for domstolenes behandling av sivile tvister.*

Vedr. pkt. 10 Strømming av rettsmøter på domstolenes nettsider

I høringsnotatet foreslås det å innføre en generell hjemmel for å strømme rettsmøter på domstolens nettsider (forslag til ny § 124 a i domstolloven). Det fremgår av høringsnotatet at bakgrunnen er at Høyesterett i brev til departementet har fremholdt at det er behov for en lovhjemmel for å kunne strømme rettsmøter på domstolens hjemmesider. ØKOKRIM er enige i at det bør være klar hjemmel for å gjøre det.

Offentlighetsprinsippet, som er et grunnleggende rettsstatsprinsipp, ivaretas i dag gjennom reglene om møteoffentlighet, offentlige gjengivelse fra rettsmøtene og reglene om rett til utskift av dommer mv. Strømming av rettsforhandlinger vil representere et betydelig sprang i praktisering av offentlighet. I lys av dette mener ØKOKRIM at hensynet til allmenne interesser og særlig hensynet til den enkeltes personvern, burde vært drøftet og omtalt mer inngående med tanke på de konsekvenser forslaget kan medføre.

Departementet gir uttrykk for at det er noe usikkert om unntaksregelen i personopplysningsloven § 2 annet ledd bokstav b omfatter domstolers

strømming. ØKOKRIM antar at spørsmålet om strømming av rettssaker også kan reise problemstillinger etter Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8.

Strømming av parts- og vitneforklaringer vil kunne innebære publisering av en rekke persondata, inkludert forhold som omfattes av GDPR Art. 9 og Art. 10. Det vil normalt være teknisk mulig for enhver å ta skjermdumper, gjøre opptak e.l. av videostrømmen fra rettssalen. Satt på spissen risikerer altså den enkelte at hele forklaringen legges ut på sosiale medier og andre kommunikasjonsplattformer. Det er likevel ikke foreslått at en part skal kunne nekte strømming og heller ikke angitt hvordan nødvendige garantier for de registrertes rettigheter og friheter skal ivaretas.

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.